

ana GLASNICA

Nova tradicija časopisa za ulično umetnost, št: XXXI

20. ANA DESETNICA V SLIKI IN BESEDI

Po koncu jubilejnega festivala

Ko ulice pokažejo drug(ačen) obraz

Piše: Leja Forštner

Ana Desetnica je ob svojem 20. prihodu na ulice slovenskih mest te spet spremenila v prizorišče uličnega gledališča in jim nadela bolj živahen obraz. Ob

jubilejnim festivalu je dva povsem različna obraza pokazalo tudi vreme, saj so imeli organizatorji v mestih, ki so Anino karavano gostila v prvem tednu, nekaj težav s poletnimi nevihtami in nalivi, med drugim festivalskim ted-

nom pa je Slovenijo zajel vročinski val. A vse to ni ustavilo skoraj 150 uličnih umetnikov iz 15 različnih držav, ki so v 13 mestih s svojimi predstavami in intervencijami zabavali in navdušili več kot 35.000 obiskovalcev.

Otvoritveni spektakel Ane Desetnice 2017 se je odvil na Dravi /Iltopie; AQUA FORTE/. (Foto: Saša Huzjak)

V Kranju je zadnji festivalski dan zažarela ETNA /Il drago bianco/. (Foto: Jože Freljh)

Beseda organizatorjev festivala

Bilo je kratko in sladko, močno kot espresso kavica!

Piše: Polona Prosen

Za nami je že 20. mednarodni festival uličnega gledališča Ana Desetnica. Z letošnjo edicijo smo zelo zadovoljni, saj je po prvih ocenah jubilejni festival samo v Ljubljani obiskalo več kot 20.000 ljudi. Ana je letos svojo popotno culo razvezala med 24. junijem in 8. julijem in iz nje so se tako rekoč po vsej Sloveniji raztrosile raznovrstne predstave, intervencije in delavnice. Po dobrih dveh tednih kolovratenja naokrog je spet pobrala šila in kopita z obljubo, da se vrne tudi naslednje leto. Preden

je dokončno odšla, nam je v zahvalo pustila rojstnodnevno torto.

Hvala vsem, ki ste z nami praznovali 20. rojstni dan Ane Desetnice! (Foto: Arhiv GAM)

Na tem mestu bi se ekipa Gledališča Ane Monro rada zahvalila vsem, ki so omogočili Ano Desetnico 2017.

HVALA IN ŠE ENKRAT HVALA

- vsem mestom ter njih vrlim Desetničarjem, ki so festival gostili;
- naši organizacijski in izvedbeni ekipi, prostovoljcem in vsem, ki so nam posodili garderobo, škarje, WC-je in še kaj drugega;
- vsem nastopajočim z vseh koncev sveta in ostalim, ki so se predstavili na jubilejnim festivalu;
- Ireni Pivka za izjemno urbano scenografijo na Slovenski cesti v Ljubljani;
- članom žirije mednarodne nagrade odličnosti urbANA ljubljANA 2017;
- hostlu Tabor, gostilnam Stari Tišler, Rio Momo in Lizarran ter Anđi;
- Luki Dakskoblerju za čudovite fotografije, ki si jih lahko ogledate na <https://www.flickr.com/photos/anadesetnica/albums/>;
- Mestni občini Ljubljana, mestni upravi in Turizmu Ljubljana;
- medijem oziroma njihovim novinarjem in fotografom za medijsko podporo;
- vsem, ki so sodelovali pri pripravi festivalskega kataloga in razstave SE VIDIMO NA ULICII! / #občinstvo #prostor #umetnik, s katero smo obeležili Aninih 20 let;
- tistim, ki smo jih na tem mestu nenamerno pozabili, a so nam bili med festivalom v veliko pomoč;
- ter seveda vsem obiskovalcem oziroma naši publiki, brez katere predstave ne bi zaživele tako, kot sol!

V Novi Gorici je obiskovalcem dih zastajal ob iskanju ravnotežja v ljubezni / Cirque Hirsute; ČAPLJI/. (Foto: David Verlič)

Ana na obisku pri Rudiju Potepuškem v Novem mestu / Cirkobalkana; PARASTILT/. (Foto: Dolenjski list)

Ano Desetnico je spet gostila tudi "pristno sladka" Radol'ca / Rogor Cirkus; SOMIRU/. (Foto: Rožle Bregar)

V Sežani je med drugimi nastopila /Diana Gadish; RAVNAJTE PREVIDNO/. (Foto: MC Podlaga)

Ana Desetnica 2017 na škofjeloškem LUFT-u /Ben Smalls; MOZART/. (Foto: Arhiv LUFT)

20 podob 20. Ane Desetnice v Ljubljani

Dnevna soba pod milim nebom

Piše: Leja Forštnar

Ana Desetnica je v svojem domačem mestu 20. rojstni dan praznovala v parku Zvezda, nekdanjem Argentinskem parku in na prenovljenem delu Slovenske ceste med obema, ki mu je z urbano scenografijo za 4 dni nadela nepozaben drugi obraz, in ga spremenila v pravo poletno promenado, po kakršnih se sicer sprehajamo ob morju. Osrednja ljubljanska ulica, po kateri so tudi v času festivala čez dan vozili mestni avtobusi, je pozno popol-

dan in zvečer namreč postala oder uličnih umetnikov, ki so ob dihi jemajoči kulisi v poletnem vetru plapolajočih barvnih trakov, zabavali in nagovarjali občinstvo z najrazličnejšimi predstavami in intervencijami. Ker je Ana ulice ob tem napolnila še s fotelji, mizicami, zavrženimi rastlinami in celo z omarami, in na njej ustvarila prijeten ambient domače dnevne sobe, je Slovenska cesta v festivalskih dneh postala tudi osrednji prostor druženja, v katerem so obiskovalci med ogledom posameznih dogodkov posedali,

se družili, kaj popili in pojedli ter se preprosto sprostiti in uživali. Na vsakem koraku je bilo moč slišati in videti navdušenje ljudi nad festivalsko podobo ulice, ki so jo tako stari kot mladi za vedno ovekovečili na številnih fotografijah in/ali selfijih, vsakdo, ki se je v teh dneh sprehodil po njej, pa je lahko začutil in doživel tudi nepozabno in sproščeno vzdušje, ki ga je 20. Ana Desetnica ustvarila v samem središču mesta. Takole je celotno dogajanje zajel naš fotograf **Luka Dakskobler**.

Navdušujoče in navdihujoče

D.I.Y. urbanizem na Slovenski cesti

Piše: Irena Pivka*

*Irena Pivka je kreatorka izjemne urbane scenografije na Slovenski cesti, ki je bila poleg uličnih umetnikov največja zvezda jubilejne 20. Ane Desetnice v Ljubljani.

Moje letošnje druženje s teboj, Ana Desetnica, je bilo nekaj posebnega. Na srečanje sva se pripravljali od januarja, sodelovala sta tudi dva botra. Prvi kot pobudnik, drugi kot realizator. Kritično oko in kritično uho načrtovanja. V zimskem času smo se pripravljali na toplem, potem smo načrtovanja, modrovanja preselili na cesto. Slovensko smo premerili po dolgem in počez. Ušla nam ni niti najmanjša podrobnost pročelij hiš, streh; prešteli smo vse obstoječe konstrukcijske potenciale, ki

so napovedovali možnost postavitve urbane scenografije.

Naš cilj je bil D.I.Y. urbanizem ali taktična intervencija, ki bi za štiri festivalne dni preoblikovala(a) prehodni prostor ceste v potencial postanka, srečanja. Sredi ceste. Želeli smo ustvariti postavitev, ki bi omogočila dvojni obraz iste ulice – dnevni (funkcionalno pretočen) in večerni (agora za srečavanja). Glavna vodila so bila: vizura pročelij se ohrani, ritmičnost ceste poudari, prostore za prizorišča vzpostavi. Na levem in desnem bregu Slovenske oko potuje. Ustavi se korak. Nad cestnišče se obesi dolge lahke trakove, ki oblikujejo plafon ali pretočne zidove. Odločitev prepustimo značajnemu toku. Sredina ceste je pisana, vetrovna, plapolajoča, slavnostna. Kontrast pročelij, prostor dogodka. Ana praznuje 20 let.

Prišel je dan realizacije. Obdelali smo 2000 m oranžne mreže (zadnje kolote iz proizvodnje, ki so jo ukinili) in 1000 m barvnega pvc. Botra, Goro Osojnik in Borut Canjko, sta pripeljala četo delovnih pomočnic in pomočnikov – tehnike, izvedbenike, prostovoljce – ki so enomerno hitro pripravili vse potrebno. Kaj je nastalo, vidite na fotografijah.

Draga Ana, hvala, da sva tudi letos predstavljali meje mestnega prostora. Slovenska je doživela svojo preobrazbo in za nekaj dni, lepša, obilnejša, živahnejša pokazala kaj cesta zmore v urbani preobleki. Verjamem, da se drugo leto spet srečava, in morda pripraviva potencial za dolgo poletje v Ljubljani.

Foto: Luka Dakskobler

Foto: Irena Pivka

Foto: Luka Dakskobler

POGOVORI z uličnimi umetniki

Čprav ulično gledališče nima odra, ima svoje zaodrje, v katerem se v času Ane Desetnice v Ljubljani že nekaj let "sprehaja" tudi gledališki kritik in dramaturg Samo Oleami. Pogovori z uličnimi umetniki so se v tem času pokazali kot dragocen prostor artikulacije umetniških pristopov in situacij, s katerimi se nastopajoči srečujejo na ulici, pa tudi kot mesto medsebojne izmenjave umetniških strategij in uličnih izkušenj. Nekateri zapise o teh lahko preberete na <http://www.anamonro.si/gledalisce-ane-monro-ana-monro-theatre-pogovori.html>. Umetniki so letos v Ljubljani na praktičnih delavnicah. Eno od teh je vodil priznani argentinski gledališki pedagog in umetnik prof. Gustavo Vallejos.

Prva nagrada odličnosti je pobegnila v katrci

Piše: Polona Prosen

Med 20. festivalom Ana Desetnica je v Ljubljani v sodelovanju s festivalom Mirabilia iz Fossana v Italiji potekal izbor skupine za nagrado odličnosti urbANA Ljubljana 2017. Na natečaj se je prijavilo 36 skupin z vseh koncev sveta, v končni izbor pa so prišli: **Nanirossi** (ITA); **Pobeg v katrci**, **Teatro Naranjazul** (FRA/MEH); **Mundo Lunati-**

cus, **SIA. Cardboard Town** (LAT); **Alkimisti iščejo srečo in Kolektiv Tretja roka** (INTL); **Beraški bal**.

Petčlanska mednarodna žirija je kar dolgo stikala glave skupaj, preden je razglasila dobitnika nagrade. V izpostavljenih predstavah je ocenjevala: nastop (igra, odnos do publike in prostora, povezanost med nastopajočimi), dramaturško zasnovo (povezanost, inovativnost, sporočilnost, izraznost,

ciljna publika in splošen vtis predstave), tehnično plat (žanr, kvaliteta izvedbe) in tisto "nekaj več", kar je nepovedljivo, in se tiče bolj osebnostnih lastnosti ter spretnosti.

Vsaka predstava se je po svoje odlikovala in očarala, nobena pa ni popolnoma zadostila kriterijem, zato se je žirija odločila, da nagrado razdeli. Plaketa odličnosti in denarna nagrada v višini 1500 EUR sta po razglasitvi pobeg-

nili v katrci **Nanirossi**-jev, s sabo pa so odnesli tudi vabilo za nastop v IN programu festivala **Mirabilia** 2018. Posebno omembo in 500 EUR si je z **Beraškim balom** prislužil **Kolektiv Tretja roka**, ki ga sestavljajo ulični umetniki iz domačih in mednarodnih logov. Ob tem velja dodati, da je **Pobeg v katrci** požel veliko uspeha pri publiku in da je bila to ena od najbolj obiskanih predstav festivala. K odličnosti nastopa je dobesedno pripo-

mogla kilometrina, saj z njo nastopajo že tri leta, medtem ko so ostale predstave novejšje in se še medijo.

Naslednje leto nagrada potuje na zahod k partnerskemu festivalu **Mirabilia**, ki bo objavil natečaj za drugo mednarodno nagrado odličnosti **urbANA italijana** 2018.

Miha Muck, 5. član žirije oziroma t. i. glas ljudstva: »Ko so me izbrali, sem z veseljem sprejel zanimivo nalogo, da postanem predstavnik občinstva v mednarodni žiriji, ki je odločala o prejemniku nagrade. Gledati štiri predstave zbrano in ugotavljati, ali ustrezajo kriterijem, ki jih je postavila komisija, ni bilo enostavno. Je pa zanimivo, kaj vse se pri predstavi vidi, ko je ne gledaš brezskrbno, ampak z odgovornostjo, da bo potrebno izbrati najboljšo. Kot običajen gledalec lahko predstavo zapustiš, tokrat pa je bilo nujno vse, ki so se potegovale za nagrado pogledati v celoti. In to ne samo enkrat. Seveda sem med ogledom predstav pozorno opazoval tudi, kako se gledalci odzivajo nanjo – ali odhajajo, kakšen aplavz so ji namenili ob koncu. Po ogledu predstav sem imel svojega favorita in prepričan sem bil, da bo izbira lahka. A ko so ostali člani žirije predstavili svoja razmišljanja in poglede z različnih strani, izbira zmagovalca kar naenkrat ni bila več tako očitna.«

Dobitniki prve mednarodne nagrade odličnosti urbANA Ljubljana 2017 so postali Nanirossi. (Foto: Luka Dakskobler)

Žirija v sestavi Dominique Trichet, Fabrizio Gavosto, Manca Uršič (predsednica), Miha Muck in Goro Osojnik v trenutku, ko je sprejela odločitev (Foto: Arhiv GAM).

GLEDALIŠČE ANE MONRO

20. Ana Desetnica skozi fotografove oči

Kot bi tekel maraton!

Piše: Luka Dakskobler

Po treh dneh pozdravljanja novega dne in tekanja naokoli po veliki pečici telo izgubi več vode, kot je imal čas spiti, in tvoji možgani se skrčijo na velikost oreha. Razmišljanje o nastavitvah fotoaparata je skoraj nemogoče – tvoja ovenela jetra, mehko kuhane oči in izsušeni možgani si želijo le še preživeti! In vse to je del zabave!

Mednarodni festival uličnega gledališča Ana Desetnica dokumentiram od leta 2011 in zelo rad delam z ekipo organizatorjev. Odlični so! Kakor tudi ulični umetniki z vsega sveta, s katerimi večkrat govorim v "zaodrju", in se kar ne morem načuditi, kako drugačni so od norčavih in ekscentričnih likov, ki navdušujejo in zabavajo ljudi na ulici.

Ana Desetnica je letos praznovala 20 let in bilo je čudovito! Urbana scenografija, vzdušje, množice gledalcev, odlične predstave. Pri mojem "pokrivanju" festivala je bilo tokrat bistveno, da ujamem oziroma ovekovečim edinstveno podobo Slovenske ceste in razpoloženje, vibe, ki so ga na njej ustvarili ulični gledališčniki. Pri delu okoli pasu vedno nosim pas s tremi torbicami za objektivne, ki mi omogočijo ustvariti dobre fotografije (bodisi detajlov iz posamezne predstave ali urbane scenografije) tudi, ko se dan prevesi v večer in ta v noč. Ker je očitno tudi vreme zelo naklonjeno Ani Desetnici (v festivalskih dneh je namreč mesto zajel pravi vročinski val s tem-

peraturami okrog 35 stopinj), sem zato pogosto dobesedno plaval v lastnem potu – kot bi tekel maraton – in zadnji dan sem pas z opremo komaj še lahko dovolj zategnil, da mi ni spolzel z bokov. Še nekaj mesecev nazaj sem za manj učinkovito hujšanje na fitnessu moral plačati!

Kot uradnega fotografa festivala me ljudje pogosto sprašujejo, kako mi uspe ujeti prave trenutke. To pravzaprav ni tako težko, toda vse ostalo – izziv, da fotografiram vse predstave, ugašanje svetlobe in pogojev za fotografiranje, iskanje pravih kotov, zadrževanje vode kot kamela, počepi z desetimi kilogrami opreme okoli pasu na vročini – to pa je pogosto (sladko) trpljenje. Saj poznate občutek, ko si na pol mrtev, a te nekaj še vedno žene naprej, ko preprosto moraš videti več, kajne? Če bi lahko zdaj (po festivalu) zavrtel čas nazaj, bi sam sebi rekel: »Ne računaj na to!« Ne glede na to, da misliš, da bo letos lažje in da boš fotografije na spletu vsak večer objavil bolj zgodaj kot lani – verjemi, ne bo se zgodilo! In če misliš, da boš tokrat v objektiv končno ujel točno tisti izmuzljivi trenutek (skoraj vedno povezan z ognjem), ki ga želiš, pomisli še enkrat! Preprosto moraš se prepustiti in iti dalje (na drugo prizorišče), časa za (ob)žalovanje ni.

Prvi festivalski dan je zame v bistvu ogrevanje, toda vse kar sledi, dobesedno obrne moj običajen dan na glavo. Ne glede na to, kako načrtujem hitrejšje urejanje fotografij, se mi

namreč vedno znova zgodi, da skoraj vsa noč presedim za računalnikom in nato prespim naslednji dan. Fotografij je pač zelo veliko, saj poskušam ujeti vse: predstave in nastopajoče, njihove interakcije z gledalci oziroma z občinstvom, podobe obiskovalcev, ki uživajo in se zabavajo, ob tem pa se vedno kaj zanimivega dogaja tudi "ob strani". Precej je tudi "odpadka" zaradi ekstremnih svetlobnih pogojev. In tako se ponavlja dan za dnem. No, v bistvu bi bilo lažje, če bi se le ponavljalo, a se navadno vsak nov festivalski dan dogajanje stopnjuje – več je predstav, še več obiskovalcev in torej tudi več fotografij ter več urejanja teh. Tretji dan sem tako pogosto za računalnikom do zore, ko se začnejo prebujati najprej ptice in nato tudi sosede, ki se jim mudi v službo. Četrti (zadnji) festivalski dan se zame v bistvu konča šele peto jutro.

A kljub vsemu, ali celo tudi zato, je fotografiranje *Ane Desetnice* vedno zelo zabavno. Pogosto le v teh dneh srečam mnoge fotografske kolege in domače ulične umetnike, za katere se mi zdi, da vsakič, ko jih vidim, "furažo" nov imidž, pri čemer v mislih nimam le novih hipsterskih očal, ampak otroke in podobno! Hkrati pa, čeprav skozi objektiv, vidim res odlične predstave! Letos je bilo še posebej lepo, tudi ljudje so več kot očitno uživali, in kar se mene tiče, so festivalski dnevi še vedno najlepši del poletja v Ljubljani.

ŠUGLA SPOROČA

Piše: Enja Rojenica (Anja Emeršič), šuglarka 6. generacije

Let ptic pogosto zgane našo domišljijo od trenutka, ko se le-te dvigujejo proti nebu. Videti je, da ptic ne omejujejo enaki zakoni narave kot nas. Z izredno miselno lahkotnostjo se upirajo in izzivajo gravitacijo. Njihov dom je tako v zraku kot na zemlji. Zaradi zračnih žepkov v kosteh se v svet razprostirajo z neverjetno lahkostjo. So ene izmed najbolj inteligentnih živali. S kljunom in kremplji ustvarjajo kompleksna orodja; nekatere celo govorijo, imajo smisel za humor in sestavljajo nove besede. Njihova specifična peresa jim omogočajo lebdenje in jadranje, vrtenje v zraku ter se pognati in ustaviti s fantastično hitrostjo.

Povedala vam bom zgodbo o meni, o ptici, ki se je izvalila iz jajca v mehko gnezdo ter začela nemoteno raziskovati svet. V svojem ranem otroštvu je ustvarjala vsa mogoča orodja in igrače, s katerimi je zapolnjevala svoj prosti čas. Nikakor ni bila zbegana. Ko je bila lačna, je jedla, ko je želela izzivati let, je letela. In naučila se je leteti. Bila je majhna kepica ustvarjalnih gonov in vzgibov. Neomejeno je raziskovala koticke svoje osebnosti, se včasih spremenila v žabo, v majhno deklčo in spet v ptico.

Saj veste, ko se majhna ptica nauči leteti in izgubi strah pred dražljaji okolja, je svobodna. Moja notranja ptica pa je svobodno preletela svoje otroštvo in nato padla. Večkrat. In ni več upala leteti. Niti ni več znala, ni vedela katero smer izbrati.

Potlačila je vsa ustvarjalna orodja, ki jih je izoblikovala v otroštvu. Njena miselna lahkotnost se je razpršila v drobce nelagodja in neodločnosti. Izgubila se je sama vase in obstala na mestu. Pasivno je stala in z zbeganimi očmi opazovala druge ptice, ki so se učile novih orodij in v letenju še vedno brezpogojno jadrane.

Tako je ta ptica obstala in ljubosumno kljuvala sami sebi v trebuh. Gledala si je v prazne oči, ker ni znala ubesediti, kam so se razpršila vsa njena znanja in ustvarjalnost. Nekoč je znala noro plesati, se vrteti, kričati, čakati in peti. Takrat njen glas ni bil le glas njenega duha, temveč tudi glas intuicije in instinktov, ki so vrel iz telesa – kosti, tkiva in živcev.

Imela je ptica srečo, da se je v polni zmedi vpisala na Šuglo, kjer je s procesom šolanja spet sestavila razpršene drobce svojih ustvarjalnih vzgibov. Naučila se je artikulirati svoje misli, kar je bilo tako zelo na mestu za ponovno oživitve življenja. Spet je lahko bila žaba, in majhna deklča. Tako jasno je spet videla svoje instinkte in je počasi začela odločno korakati. Nato je ponovno vzletela. In je kričala, in noro plesala. In je našla svoj močan glas, ki je prej bil le gmota tresočih vokalov.

Ta ptica danes, v tem trenutku, pozna svojo pot, saj zna prebrati znake letnih časov in ve, da se spet čas za naslednjo dolgo potovanje. Sledi soncu, luni in zemeljskim magnetnim poljem. Saj veste, če si dovolimo in če nas nekdo spodbuja, lahko nekje globoko v sebi uzremo instinkte, ki nas vodijo. Poznamo svojo resnico in se nanjo odzivamo, kot se ptice nanjo odzivajo s petjem. Z dialogom dvigovanja in spuščanja, poslušanja in izražanja, lahko najdemo sebi lastno ptico. In jaz sem jo, zahvaljujoč programu Šugla, ki je v meni prebudil vsa znanja, ki sem jih že imela, a so bila globoko zakopana.

6. generacija šuglarjev s pedagoško vodjo Saro Šabec, ravnateljcem Gorom Osojnikom in "diplomami". (Foto: Arhiv GAM)

Prebudite svojo ptico tudi vi. ŠUGLA bo vrata novi generaciji udeležencev odprla septembra 2017. Vabljeni k vpisu: sara.anamonro@gmail.com ali 041 889 001.